

तेभ्यश्चेति बाह्यघ्राणघ्राद्यादिभ्योन्यान्वासानामयान्घ्राणघ्राद्यादीन् स्वरूपसाम्येयेतेषामन्यत्वेनेकत्रानुभूतस्यसुखादेरन्यत्राप्रसंगात्ज्ञेयं तेषुस्वामेषुनित्यानुगतान्अधिष्ठानगतान्भावान्तेमेसत्याःकामा इत्यादिश्रुतिप्रसिद्धान्तेभ्योन्यान् तेभ्योप्यन्यंभूतात्मानंशरीरेयोगिनोलक्षयेरन् घ्राणादिदेवताभ्योप्यांतरमात्मानं जानंतःकथंबाह्यैर्घ्राणादिर्धर्मैर्लिप्येरन्नित्यर्थः एतदेवस्पष्टयति तस्मिन्भूतात्मनि तिष्ठन्सक्तोना स्मि असंगोऽयं पुरुष इति श्रुतेः ॥ ३ ॥ ४ ॥ एतस्य प्रतीचो ज्ञातस्य सत्याः कामा इति शेषः सत्यसंकल्प इति श्रुतेः निरीक्ष्यमाणस्य दृश्यरूपस्य भोगजालं बहूनां घ्रात्रादीनां स्वभावभूतं स द्विदुषिन सज्ज ते सक्तं भवति कर्मसु क्रियमाणेष्वपि सत्स्वितिशेषः ॥ ५ ॥ अत्रात्मनो संगत्वे ॥ ६ ॥ ७ ॥ श्रुतिः पथुर्वैनीयमानः समृत्त्युप्रापयमानः स मृत्युमयैतंतदेवा अनुब्रुवन्नेहि स्वर्गं वै त्वा लोकं गमिष्याम इति स तथेत्यब्र

तेभ्यश्चान्यांस्तेषु नित्यांश्च भावान्भूतात्मानं लक्षयेरन् शरीरे ॥ तस्मिंस्तिष्ठन्नास्मि सक्तः कथंचित्कामक्रोधाभ्यां जरयामृत्युना च ॥ ३ ॥ अकामयानस्य च सर्व कामानविद्विषाणस्य च सर्वदोषान् ॥ न मे स्वभावेषु भवंतिलेपास्तो यस्य विदो रिव पुष्करेषु ॥ ४ ॥ नित्यस्य चैतस्य भवंति नित्या निरीक्ष्यमाणस्य बहुस्वभावः ॥ न सज्जते कर्मसु भोगजालं दिवी वसूर्यस्य मयूखजालं ॥ ५ ॥ अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ अध्वर्युयति संवादं तं निबोधय शस्विनि ॥ ६ ॥ प्रोक्ष्यमाणं प शुद्धस्वायज्ञकर्मण्यथा ब्रवीत् ॥ यतिरध्वर्युमासीनो हिंसेयमिति कुत्सयन् ॥ ७ ॥ तमध्वर्युः प्रत्युवाच नायं छागो विनश्यति ॥ श्रेयसायोक्ष्यते जंतुर्यदि श्रुतिरियं तथा ॥ ८ ॥ यो ह्यस्य पार्थिवो भागः पृथिवीं स गमिष्यति ॥ यदस्य वारिजं किंचिदपस्तत्संप्रवेक्ष्यति ॥ ९ ॥ सूर्यचक्षुर्दिशः श्रोत्रं प्राणोऽस्य दिवमेव च ॥ आगमेव त्त मानस्य न मे दोषोऽस्ति कश्चन ॥ १० ॥ यतिरुवाच प्राणैर्वियोगेच्छागस्य यदि श्रेयः प्रपश्यसि ॥ छागार्थेव त्तैयज्ञो भवतः किं प्रयोजनं ॥ ११ ॥ अत्रत्वां मन्यतां भ्रातापितामाता सखेति च ॥ मंत्रयस्वैनमुन्नीय परवंतं विशेषतः ॥ १२ ॥ एवमेवानुमन्येरंस्तान् भवान्द्रष्टुमर्हति ॥ तेषामनुमतं श्रुत्वा शक्या कर्तुं वि चारणां ॥ १३ ॥ प्राणा अप्यस्य च्छागस्य प्रापितास्ते स्वयोन्येषु ॥ शरीरं केवलं शिष्टं निश्चेष्टमिति मे मतिः ॥ १४ ॥ इध नस्य तु तुल्येन शरीरेण विचेतसा ॥ हिंसा निर्वैषुकामानां मिधनं पशुसंज्ञितं ॥ १५ ॥

वीदित्यादिः ॥ ८ ॥ योहीति हिशब्देन सूर्येते चक्षुः वातंप्राणः द्यांपृष्ठं अंतरिक्षमात्मा अंगैर्यज्ञं पृथिवीं शरीरं त्रिरिति श्रौतीं प्रसिद्धिद्योतयति ॥ ९ ॥ आगमे अग्नीषोमीयं पशुमालभेत्यादौ विधिस्पष्टे निवेद्या नवकाशान् हिंस्यात्सर्वभूतानीति शास्त्रं कामकृता हिंसा विषयमित्यर्थः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ अन्वेनं माता मन्यतामनुपितानुभ्राता स गभ्यो नु सखा स यूथ इति मंत्रलिङ्गात् यशोर्मात्राद्यनुमतिरपेक्षितान च सासं भवति तदभावे च हिंसा दोषः स्यादेवेत्यर्थः ॥ १३ ॥ स्वयोन्येषु सूर्यचक्षुर्गमयता द्वातंप्राणमन्ववस्तृजतादिति लिङ्गात् ॥ १४ ॥ १५ ॥